

Legemidler - egenkontroll og dobbeltkontroll

Endring siden forrige versjon

Justert avsnitt

Hensikt

- Sikre at legemidler istandgjøres og utdeles i henhold til styrende dokumenter og legens ordinerings slik at legemiddelbehandlingen blir korrekt og pasientsikkerheten ivaretas.
- Sikre at egenkontroll og dobbeltkontroll utføres på en forsvarlig måte og dokumenteres slik at sporbarheten ivaretas.

Ansvar

- Avdelingssjef/seksjonsleder har ansvar for at prosedyren er kjent og følges.
- Den som istandgjør og/eller deler ut et legemiddel, har ansvar for egenkontroll samt å sørge for at en annen kvalifisert person utfører dobbeltkontroll når det er krav om det.
- Den som utfører dobbeltkontroll, har ansvar for å gjøre en *selvstendig* dobbeltkontroll ved istandgjøring og/eller utdeling.

Målgruppe

Medarbeidere som administrerer legemidler i Sykehuset Østfold (SØ)

Fremgangsmåte

Generelt:

Spesiell oppmerksomhet kreves for risikolegemidler:

<https://sykehusapotekene.no/Documents/Anbefalinger/Risikolegemidler.pdf>

og for legemidler med forvekslingsfare:

<https://sykehusapotekene.no/Documents/Anbefalinger/Legemidler%20med%20forvekslingsfare.pdf>

Egenkontroll

Istandgjøring og/eller tilberedning av legemidler skal innebære følgende:

- Kontroll mot ordinerings av:
 - legemidlets virkestoff og/eller preparatnavn
 - legemiddelform og administrasjonsmåte
 - styrke/dose (inkl. utregningsmetode ved uttynning av stamløsninger og infusjoner/injeksjoner)
 - tidspunkt for utdeling
- Holdbarhet
- Hvis aktuelt kontrolleres også:
 - eventuelle forordningskommentarer, notat for doser, dosekommentar
 - merking av tilberedt legemiddel
 - opptrukket volum/dose
 - holdbarhet på tidligere anbrutt beholder
 - tid siden forrige dose ble gitt
 - at maksimal døgndose for behovslegemidler ikke overskrides
 - visuell kontroll av utseende (spesielt for tilberedte legemidler; infusjoner/injeksjoner og flytende legemidler)

Bruk skanner for elektronisk verifikasjon i elektronisk kurve der det er mulig.

Signere for utført istandgjøring og egenkontroll i Metavision umiddelbart.

Signere på etikett for istandgjort /tilberedt legemiddel, se [Legemidler - istandgjøring, tilberedning og merking](#)

Egenkontroll umiddelbart før **utdeling** av legemidler skal innebære følgende:

- Kontroll mot originalordinering av:
 - pasientidentitet
 - tidspunkt for utdeling
 - legemidlets virkestoff og/eller preparatnavn
 - legemiddelform og administrasjonsmåte
 - styrke/dose/mengde (obs. evt. doseendring etter klargjøring av tralle)
- Visuell kontroll av injeksjons- og infusjonsløsninger
- Kontroll av injeksjonshastighet, dråpetakt eller innstilling av infusjonspumpe (alle pumper til i.v og s.c. infusjon)
- Tid siden forrige dose ble gitt
- At maksimal døgndose for behovslegemidler ikke overskrides innenfor sykehusdøgnet kl. 07.00 - 06.59

Den som administrerer legemidlet, dokumenterer dette i Metavision (papirkurve ved nødrutine).

Dobbeltkontroll

Dobbeltkontroll er definert ved at to personer som *hver for seg* gjennomfører egenkontroll og ved å signere, manuelt eller elektronisk, bekrefter at en oppgave er utført korrekt, og i henhold til eventuelt fastsatt prosedyre. Signering for utført dobbeltkontroll skal gjøres i pasientens kurve og på tilsetningslapp.

Dobbeltkontroll skal som hovedregel utføres av kvalifisert personell (fortrinnsvis lege, sykepleier, vernepleier). Bruk skanner for elektronisk verifikasjon i elektronisk kurve der det er mulig.

Dobbeltkontroll **skal** utføres ved istandgjøring av:

- legemidler i gruppe A
- alle injeksjoner og infusjoner
- legemidler til barn
- cytostatika og andre legemidler i ACT-gruppe: L
- legemidler til pasienter som reiser (hjem eller permisjon)

I tillegg utføres dobbeltkontroll ved:

- problemstillinger man er usikker på (herunder utregninger ved fortynninger/utblandinger, innstilling av infusjonspumper og eventuell endring av hastighet, ukjente administrasjonsformer, generiske bytter av ukjente medikamenter)
- vaktskifter: Påtroppende sykepleier kontrollere alle pågående infusjoner inkl. pumpeinnstillinger er i tråd med forordning i kurve
- Lokale bestemmelser om andre tillegg etter lokal risikovurdering.
[Legemidler - dobbeltkontroll, lokale tillegg og unntak, eksempel til utfylling av mal](#) benyttes som mal og brukes i lokal opplæringsplan

Unntak fra dobbeltkontroll:

Ved avdelinger hvor det av ulike grunner ikke er mulig eller hensiktsmessig å gjennomføre dobbeltkontroll som beskrevet over, kan dobbeltkontroll unnlates så fremt:

- Det er utført risikovurdering på aktuelle legemidler hvor dobbeltkontroll kan unnlates.
[Legemidler - dobbeltkontroll, lokale tillegg og unntak, eksempel til utfylling av mal](#) benyttes og implementeres i lokal opplæring

Referanser

[F/2.2.11-07](#)

[Identifikasjon - pasientidentifikasjon og bruk av ID-bånd](#)

[F/8.2.3-10](#)

[Legemidler - dobbeltkontroll, lokale tillegg og unntak, eksempel til utfylling av mal](#)

[F/8.2.3-16](#)

[Legemidler - infusjoner/injeksjoner](#)

[F/8.2.3-17](#)

[Legemidler - istandgjøring, tilberedning og merking](#)

[Forskrift om legemiddelhåndtering for virksomheter og helsepersonell som yter helsehjelp \(legemiddelhåndteringsforskriften\)](#)